

Teodora Irinescu

Există o politică lingvistică românească coerentă în perspectiva integrării europene

Modelul european arată lumii că o uniune mereu mai strânsă a popoarelor este posibilă în măsura în care se bazează pe valori și obiective comune. La început de mileniu trei, constatăm că mersul istoriei pe continentul european cunoaște o dinamică dominată de evoluții, și de aceea, însușirea limbii române ca limbă străină, considerată până nu de mult o „limbă mică”, presupune un proces complex, motivat de nevoia de informație și, nu în ultimul rând, de nevoia de comunicare.

Toate demersurile trebuie să aibă ca principală țintă diseminarea limbii și culturii române în afara granițelor țării, dorind a se integra într-o rețea vectorială alături de Institutele Culturale Române și Lectoratele de limbă română, înființate în mai multe capitale ale Europei și ale lumii, conștienți fiind că rețeaua româniștilor și a universitarilor specializați în cultura și civilizația românească reprezintă cel mai important instrument în acest sens.

Procesul integrării europene este anticipat de imigrația economică, astfel încât peste 5 milioane de români, după unele estimări, se află acum în afara țării.

În Italia, în Spania, Franța, Irlanda, mai ales, ei se grupează în comunități compacte și doresc să primească statut de minorități. În acest caz, au dreptul să-și păstreze și să-și cultive limba **matrenă, ROMÂNĂ, să primească educație în limba lor.**

Toate acestea sunt **ocazii și motive pentru promovarea și susținerea limbii române** nu numai în mediul universitar și academic, ci și la nivelele premergătoare. Promovarea mai largă și mai intensă a studiilor culturale dedicate spațiului românesc reprezintă pentru noi, **româniștii**, o modalitate importantă în îndeplinirea rolului asumat.

Noua configurație a Europei, cu toate mutațiile care se produc, acum, la început de mileniu trei, au condus la reformulări și la viziuni noi aproape în toate domeniile științifice. Unul dintre ele este așa numitul program al limbilor mici, între care și **limba română văzută ca limbă maternă, dar și ca limbă străină**, fiindcă **limba este cultură prin ea însăși**, este baza

spirituală a unui popor, pornind de la gândul că limba maternă și spiritualitatea sunt inseparabile și exprimă **identitatea noastră națională**.

Educația este un proces nemijlocit legat de om, de aceea astăzi, mai mult ca oricând, este necesară o orientare și o adaptare la stadiul evoluției construcției europene, privind cunoașterea **românilor și a limbii lor**. Este absolut obligatoriu a ține cont în demersul nostru de recomandările făcute de Comisia Uniunii Europene, în cadrul programului **LINGUA**, unde se pune accent pe „promovarea cunoașterii limbilor străine, scopul său constituindu-l îmbunătățirea comunicării în cadrul UE..... privind exclusiv **limbile statelor membre, cu precădere cele mai puțin predate în sistemele de învățământ ale acestora**”.

Oricum ar fi predat **limba română- ca limbă maternă** sau ca **limbă străină** - dascălul de română o făcea până nu de mult, cu sentimentul fratelui multă vreme nebăgat în seamă care așteaptă o îmbrățișare și pentru el de la lume. Se pare că acest moment, îndelung așteptat a sosit din partea societății grăbite „a lui Bye-Bye”, este, momentul când învățăm să trăim unul lângă altul, nu ca și cum am fi unul fără altul, așa cum se întâmpla până mai ieri.

Acum cred că e posibilă, în spirit european, o nouă îmbrățișare și prin interesul, dar și prin sprijinul acordat de instituțiile Uniunii Europene și ale Consiliului Europei pentru cunoașterea limbii, culturii și civilizației românești în Europa și în lumea întreagă pentru ca truda noastră a românilor să nu nu mai fie un simplu Bye-Bye spus lumii și culturii, iar cărțile noastre să nu fie aruncate în foc de cei ce vin, căci acum cunoaștem, în sfârșit, o deschidere și un interes adevărat pentru „limbile și culturile mai puțin cunoscute ale Europei”, prin devenirile politico-economice și culturale ale continentului, reflectate în modul de gândire și în atitudinea tinerelor generații de pe bătrânul nostru continent.

A sosit momentul când civilizația lui „*a avea*” își dă mâna cu civilizația lui „*a fi*” care este o civilizație a conștiinței. Este momentul când putem să avem încredere în noi , să dam celorlalți ceea ce ei nu au, dar vor să cunoască și să prețuiască, iar noi putem să luăm de la ceilalți ceea ce nu am reușit să descoperim în interior, pentru a putea **EXISTA și A TRĂI ÎN LUMINĂ ȘI ARMONIE**, căci până nu de mult noi românii am fost priviți „ca un popor, în fond,... neînsemnat în Europa, sau, poate, important din când în când, datorită câtorva momente istorice sau culturale neașteptate.....un popor a cărui existență se îndreaptă mai mult spre posibilul decât spre realul istoric....Și totuși acest posibil este cu mult mai puternic decât realul, mai integrator, iată, vremurile și faptele o spun. Acum Europa și lumea întreagă văd că spiritualitatea poporului român se relevă în creație, *in actu*, adică... în

dialogul cu existența aspirând spre eternitate... spiritualitatea noastră este un șir nesfârșit de revelații progresive.